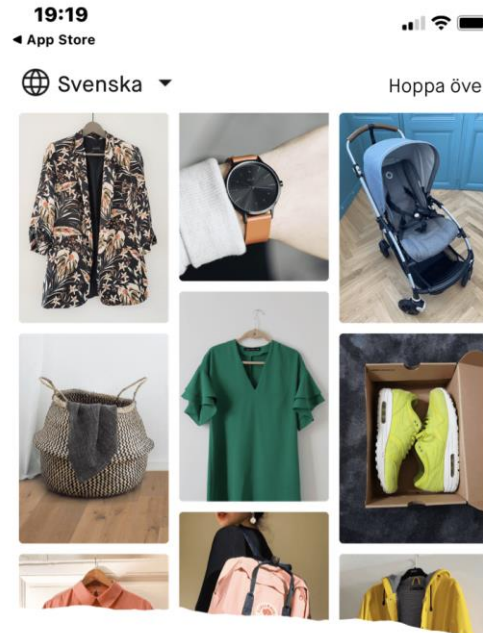


Den digitala delningsekonomin

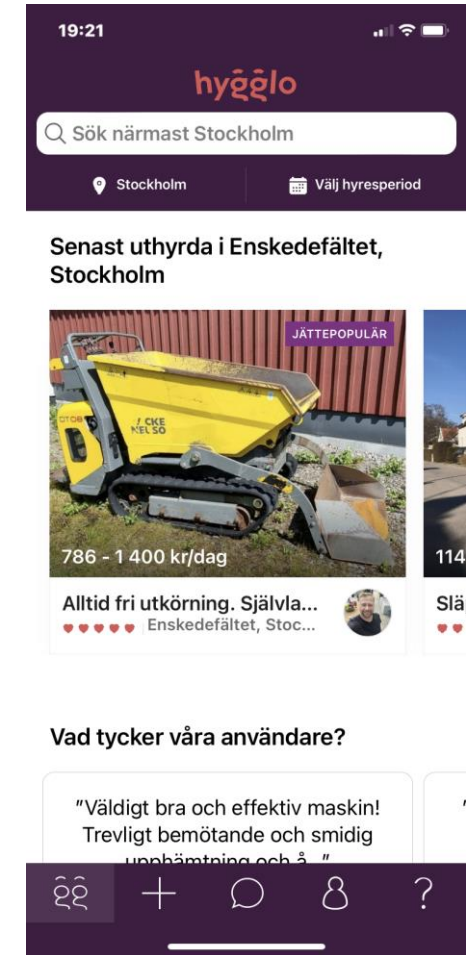


Sälj second-hand-kläder
helt gratis

Registrera dig på Vinted

Jag har redan ett konto

Om Vinted: [Vår plattform](#)



Det här är dagens minsta textstil

Dagens agenda



Del 1 13:30

- Introduktion
- Är delningsekonomi något nytt?
- Sparar det pengar?
- Är vi bra på det?
- Statistik
- Vilka delar vad?

Del 2

- Exempel på delningsappar
- Hur hitta dem?
- Konsumenträtt
- Skattefrågor
- Arbetsrättsfrågor
- Era frågor

Vad säger Chat-GPT?

Kära publik,

I dag ska vi tala om delningsekonomin i Sverige och dess påverkan på samhället. Delningsekonomin har vuxit snabbt under de senaste åren och utgör nu en betydande del av den svenska ekonomin. *(nja?)*

På samma gång som delningsekonomin har många positiva aspekter, finns det också negativa sidor av den. I detta föredrag kommer jag att undersöka både positiva och negativa exempel på delningsekonomin i Sverige.

Positiva exempel på delningsekonomin i Sverige inkluderar företag som Airbnb och Uber. Airbnb tillåter människor att hyra ut sina bostäder till resenärer, vilket ger en extra inkomst till värdarna samtidigt som det ger billigare alternativ för resenärer. Uber möjliggör för privatpersoner att erbjuda skjutsor till människor som behöver transport, vilket minskar behovet av att äga en bil och minskar koldioxidutsläppen.

Vad säger Chat-GPT?

Ett annat positivt exempel på delningsekonomin är den ökande trenden av att hyra kläder i stället för att köpa dem. Ett företag (*nja?*) som hyr ut kläder är Klädbytardagen, som tillåter människor att byta kläder med varandra i stället för att köpa nya. Detta minskar mängden kläder som slängs och minskar miljöpåverkan.

Trots dessa positiva exempel, finns det också negativa aspekter av delningsekonomin i Sverige. Ett exempel är företag som Foodora och Uber Eats, som tillhandahåller hemleverans av mat från restauranger. Även om detta kan vara bekvämt för kunderna, tar det också bort behovet av att gå ut och äta på restauranger, vilket kan skada restaurangbranschen. Dessutom kan företagen ha dåliga arbetsförhållanden för sina anställda och betala låga löner.

Vad säger Chat-GPT?

Ett annat negativt exempel på delningsekonomin är de problem som kan uppstå när människor hyr ut sina bostäder genom Airbnb. Detta kan störa grannskapet och orsaka överbelastning av bostadsområden. Det kan också öka bostadspriserna för människor som vill köpa en bostad för att bo i, eftersom det finns en större efterfrågan på bostäder som kan hyras ut på Airbnb. *(nja?)*

Sammanfattningsvis är delningsekonomin en växande del av den svenska ekonomin, och det finns både positiva och negativa exempel på dess påverkan.

Tack för er uppmärksamhet!

Är detta egentligen något nytt?

- Vi har hyrt, lånat, bytt, gett och fått av varandra länge.
- Det är bra både för miljön och våra plånböcker.
- Vet ni hur många leksaker 3-5 åringar hade i sitt rum år 2002? *536 st*
- Vet ni hur länge bilar står parkerade? *95% av tiden*
- Det nya är att Internet ökat möjligheterna till delning betydligt.
- Nya plattformsföretag har skapats som tjänar pengar på detta.
- Vi äger mindre själva och köper tjänster i större utsträckning i stället.

På vilka sätt sparar det pengar?

- Delning kostnaden för inköp på flera (bilpool)
- Delning av kostnaden för användning på flera (samåkning)
- Uthyrning/försäljning kan ge intäkter
- Köpa begagnat är billigare än nytt

Hur definieras delningsekonomi?

Delningsekonomi kan ses som en motreaktion mot den traditionella ekonomin, där produktion, distribution och konsumtion helt kontrolleras av företag och institutioner.

Delningsekonomin ger användarna mer makt och kontroll över sina ekonomiska aktiviteter genom att de kan samarbeta och utbyta varor och tjänster direkt med varandra.

Den här traditionella definitionen stämmer inte i den digitala världen. Plattforms-företag finns som förmedlar varor och tjänster och det ger problem för att lagstiftningen inte hänger med.

Hur ligger Sverige till i världen?

Det påstås att Sverige har en relativt hög användning av delningsekonomi jämfört med många andra länder i världen, men det finns inga färskare undersökningar om det. Kanske beror detta på pandemin.

Hur stor är delningsekonomin i Sverige?

- Enligt en rapport från SCB (Statistiska Centralbyrån) från 2019, så uppgick intäkterna från delningsekonomin till 7,8 miljarder kronor under 2018.
- Detta är en ökning med 21 procent jämfört med året innan.
- Rapporten visar också att ungefär 1,1 miljoner personer i Sverige har deltagit i delningsekonomin under året innan.

- Rapporten har inte gått att hitta.
- Svensk BNP är 1000 gånger större än så.
- Det hade varit intressant att jämföra delningsekonomi med andrahandsförsäljning, men det förs ingen statistik på det.

Vad tycker svenskarna om delningsekonomi?

- Enligt en Ipsos undersökning från 2019, så var 62% positiva och 6% negativa.
- Unga personer mellan 16-29 år var mest positiva medan personer över 50 år var något mer skeptiska. Män var också något mer positiva än kvinnor.
- De främsta fördelarna med delningsekonomi var miljövänlighet, möjliggjorde mer ekonomiskt utbyte mellan människor och möjlighet att prova på nya saker.
- De största nackdelarna var oro över att företagen inte skulle betala tillräckligt höga skatter, samt oro över att jobbmöjligheterna för människor som jobbar inom mer traditionella yrken skulle minska.
- Den här undersökningen har inte heller gått att hitta.

Vilka åldrar använder delningsekonomin?

- 45% av de tillfrågade mellan 18 och 24 år
- 46% av de mellan 25 och 34 år
- 28% av de över 55 år.
- Enl undersökning av Deloitte 2019, ej funnen

- 23% av de över 65 år, ökning från 15% året innan
- Enl undersökning av DIGG 2020

Vad använder unga delningstjänster till?

- Att hyra boenden
- Att dela transporter
- Att hyra kläder och andra modeartiklar
- Att dela verktyg och utrustning
- Att hyra sport- och fritidsutrustning
- Unga är mer benägna att använda delningsekonomitjänster som erbjuder enkelhet, bekvämlighet och tillgänglighet i sin livsstil.

Vad använder äldre delningstjänster till?

- Att möta deras behov av transport och boende, till exempel under resor eller semestrar.
- Att hitta hjälp med småsysslor och hemreparationer.
- Att hyra bilar för kortare perioder.
- Att hyra ut saker som de inte längre behöver, som verktyg, kläder eller sportutrustning.

Är delningsekonomin ett storstadsfenomen?

- Storstäder har bättre förutsättningar.

<https://www.smartakartan.se/stockholm/>

- Mindre orter kan också vara aktiva

<https://karlstad.se/Miljo-och-Energi/Avfall-och-atervinning/aterbruk/handbok-for-delningsekonomi/goda-exempel-pa-delningslosningar/>

Hur finansieras delningekonomin?

- Delningsekonomiföretag tjänar pengar genom att ta en andel av transaktionerna som sker mellan användarna av deras plattform. Vanligtvis tar företagen en procentandel av varje transaktion.
- Till exempel, Airbnb tjänar pengar genom att ta en avgift på mellan 5% och 15% av priset för varje bokning. Uber tar en liknande avgift på varje resa som sker genom deras plattform. Andra företag, som TaskRabbit, tar en andel av betalningen från varje uppdrag som en användare genomför.

Tjänsterna kommer och går

Här är några nya svenska:

- Tiptapp (endast app) för att återvinna och kasta bort skräp.
- Hygglo (<https://hygglo.se>) för att hyra verktyg och utrustning av privatpersoner.
- Airmee (endast app) för att leverera paket och varor inom samma dag.
- Vinted (<https://vinted.se>) för att köpa kläder från privatpersoner.
- Gomore (<https://gomore.se>) för att hyra bilar från privatpersoner.

- Det finns förstås många många fler.

Vilka är de största tjänsterna?

- Airbnb (<https://airbnb.se>) för att hyra boende av privatpersoner.
- Uber (<https://uber.com>) för privat taxiverksamhet.
- Blocket (<https://blocket.se>) för att köpa och sälja privat

Vilka är stora internationellt?

- Airbnb (<https://airbnb.com>) för att hyra boende av privatpersoner.
- Uber (<https://uber.com>) för privat taxiverksamhet
- BlaBlaCar (<https://blablacar.com/>) för samåkning
- TaskRabbit (<https://taskrabbit.com>) för småuppdrag

Hur hittar man tjänsterna?

- Sök på nätet (t.ex hyra trädgårdsmaskiner)
- Fråga vänner och bekanta
- Kolla på sociala medier

Och sedan:

- Läs recensioner och omdömen (både om företaget och utövaren)
- Kontrollera säkerhets- och försäkringsvillkoren

Vilka rättigheter har man som konsument?

- Lagstiftningen har inte hängt med i utvecklingen.
- Konsumentköplagen gäller försäljning, även second-hand, men när två privatpersoner ingår köpavtal med varandra gäller avtalslagen.
- Produktsäkerhetslagen gäller för alla som tillhandahåller produkter.
- Undersök produkten och säljaren noga!
- Tag reda på vilket ansvar delningsplattformen tar.

- Hallå konsument har info om köp från privatperson
<https://www.hallakonsument.se/konsumentratt/kopa-av-privatperson/>

Och – hur är det med skatten?

- Inga särskilda regler gäller och därför ska man bedöma om det handlar om näringsverksamhet (vinstsyfte, varaktighet, självständighet), tjänst (hobby) eller om det möjligen är en kapitalinkomst.
- Uber-inkomster betraktas som tjänsteinkomst.
- Uthyrning av möblerade rum är inkomst av kapital (med schablonavdrag)
- Uthyrning av bil är kapitalinkomst.

- Om moms ska betalas, beror på verksamhetens omfattning.
- Plattformföretagen får en rapporteringsskyldighet av EU

Hur påverkas arbetsrätten?

- De nuvarande regelverken är anpassade för traditionell anställning
- De behöver ändras för att ge anställningsliknande förhållanden skydd
- Balansgång mellan helt självständiga egenföretagare och egenföretagare som kan likställas med arbetstagare.
- Risk att befintliga regler urvattnas och att parternas möjlighet att träffa kollektivavtal påverkas.
- Utredning pågår.

Kommande dataträffar

VT23-D04 Res lätt och rätt

2023-04-28 kl 13:30 – 15:30 i Svärdet och på Zoom

VT23-D05 Den digitala infrastrukturen i hemmen

2023-05-26 kl 13:30 – 15:30 i Svärdet och på Zoom



Kontakta oss gärna på: datatraffar@sns.se



Frågor



Slut för idag!

Tack för idag!